

РЕШЕНИЕ

№ 150

гр. Горна Оряховица , 26.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОРНА ОРЯХОВИЦА, X СЪСТАВ в публично заседание на двадесет и четвърти март, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Илина В. Джукова

при участието на секретаря Стела Т. Бакърджиева
като разгледа докладваното от Илина В. Джукова Гражданско дело № 20204120101469 по описа за 2020 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни иски с правно основание чл.9, ал.1, изр. посл., вр. чл.33, ал.2 ЗКонц, чл.154 ЗКонц, вр. чл.79, ал.1 ЗЗД и чл.154 ЗКонц, вр. 92, ал.1 ЗЗД.

Ищецът Община Стражица твърди, че сключила с ответника ЕТ „А**** – Й.Й.“ договор от 01.05.1999 г., по силата на който му предоставила за ползване собствения си недвижим имот – язовир в местността „Бекчия“ с обща площ от 165 дка в парцел „ОКЕ 272“ в землището на с.Кесарево. Съгласно последващи анекси срокът на договора бил удължен до 11.12.2026 г. Твърди се, че ответникът не заплатил концесионната цена за периода от 01.02.2020 г. до 30.06.2020 г. от 4 438,20 лв. и дължимите съгласно анекс от 21.02.2018 г. задължителни разходи „оператор на язовирна стена“ за 2019 г. и за 2020 г. (първа вноска) от общо 2 092,24 лв. по договор, сключен между ищеца и външен оператор. Поради неизпълнението на тези задължения и в изпълнение на решение № 110/2020 г. на Общински съвет – гр.Стражица, Кметът на Общината издал заповед № 1154/16.07.2020 г., с която прекратил концесионните отношения. Твърди се, че заповедта била връчена на ответника на 20.07.2020 г. Сочи се, че наемната цена и разходите за оператор на язовирна стена не са заплатени и до момента. Ищецът счита, че ответникът му дължи и заплащане на неустойка от 1 700

лв., предвидена в чл.6, ал.3 от договора за концесия. Моли за постановяване на решение, с което едноличният търговец да бъде осъден да заплати на ищцовата община сумата от 4 438,20 лв., представляваща концесионно възнаграждение по договор от 01.05.1999 г. за концесия на язовир в местността „Бекчия“ в землището на с.Кесарево за периода от 01.02.2020 г. до 30.06.2020 г., сумата от 2 092,24 лв., представляваща задължителни разходи „оператор на язовирна стена“ за 2019 г. и за 2020 г. – първа вноска и сумата от 1 700 лв., представляваща неустойка, със законната лихва върху сумите от предявяване на иска до окончателното им изплащане, с присъждане на сторените в производството разноски.

Ответникът Й. М. Й., действащ като ЕТ „А**** – Й.Й.“ не е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131, ал.1 ГПК и не се явява в проведените съдебни заседания.

Съдът, след съобразяване на твърденията на страните и преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Видно от акт за публична общинска собственост № 8240, вписан в Службата по вписванията при Районен съд – Горна Оряховица с вх.рег. № 52/06.01.2020 г., акт № 25, том I и скица № 15-167939-25.02.2019 г. на СГКК – Велико Търново поземлен имот с идентификатор 36782.84.272, находящ се в с.Кесарево, община Стражица, местността „Под мешето“, с площ от 165 837 кв.м., с трайно предназначение на територията: територия, заета от води и водни обекти и начин на трайно ползване: язовир, с номер по предходен план 000272, бил публична собственост на ищцовата община.

От представения договор от 01.05.1999 г. се установява, че ищецът предоставил на ответника за ползване на концесия посочения язовир за срок от 5 години (до 01.05.2004 г.) срещу задължение за заплащане на 25 510 000 лв. /неденоминирани/ – до 10-то число на следващия месец и предварително заплащане за тримесечието или шестмесечието – до 10-то число на следващ месец (чл.6, ал.1 от договора). Съгласно чл.4 от договора, ответникът се задължавал да заплати гаранция за изпълнение на задълженията си в размер на две месечни вноски, която била платена от внесения депозит. В чл.6, ал.2 от договора било уговорено, че неплащането на цената (концесионното възнаграждение) в срок от 2 месеца е основание договорът да бъде развален от концедента без изрично предизвестие, като в този случай се дължала неустойка в размер на двойния размер на гаранцията и всичко, намиращо се във водите на язовира към момента на прекратяването (ал.3 на чл.6 от договора).

С анекс от 11.12.2001 г. срокът на договора бил изменен от 5 години на 25 години, считано от 11.12.2001 г. до 11.12.2026 г. С последващи анекси от 20.04.2007 г.,

20.08.2007 г., 24.01.2008 г., 23.01.2009 г. и 17.04.2012 г., бил изменян размера на годишното концесионно възнаграждение – съответно 6 520,44 лв. от 01.01.2007 г. и последващото намаляване на възнаграждението за същата година с 2 608,18 лв., възнаграждение в размер на 7 335,48 лв. от 24.01.2008 г., в размер на 7 907,64 лв. от 01.01.2009 г. и в размер на 8 129,05 лв. от 01.03.2012 г. На 05.03.2013 г. бил сключен анекс, съгласно който годишната концесионно възнаграждение било изменено на 8 470,56 лв. считано от 01.03.2013 г., а на 16.11.2015 г. страните уговорили приспадане на сумата за извършени разходи от дължимите концесионни вноски за периода от 01.11.2016 г. до 30.04.2016 г. С анекс от 12.02.2018 г. концесионният договор бил изменен в частта по дължимото концесионно възнаграждение, като било уговорено заплащане на 8 707,68 лв. с ДДС годишно, считано от 01.03.2018 г.

Представеното извлечение от решение № 413 по протокол № 40/31.01.2018 г. на Общински съвет – Стражица установява, че било взето решение всеки наемател или концесионер на язовир да заплаща 25 % от годишната наемна или концесионна цена на съответния язовир, представляваща част от ежегодните задължителни разходи за оператор на язовирна стена съгласно чл.138в от ЗВод, като с анекс към договора за концесия от 21.08.2018 г. било уговорено, че ответникът се задължава да заплаща на концедента 25 % от годишната концесионна цена в размер на 2 176,92 лв., представляваща част от ежегодните задължителни разходи за „оператор на язовирна стена“.

С договор № 20/01.03.2019 г. ищецът възложил на „Надзор и експлоатация на язовири и ХТС 65“ ООД да изпълнява дейността „оператор“ на всички язовирни стени и съоръженията към тях, собственост на Общината, намиращи се на нейната територия, в т.ч. и процесния /т.8 от приложението към договора/, за срок от една година от датата на подписване на договора /до 01.03.2020 г./ при възнаграждение от 25 200 лв. с ДДС, което било заплатено на два пъти съобразно уговореното в договора (преводни нареждания от 13.03.2019 г. и 09.09.2019 г. на „Банка ДСК“ ЕАД). С договор № 25/04.03.2020 г. ищецът възложил същата дейност на това дружество за нов едногодишен срок /до 04.03.2021 г./, при възнаграждение в същия размер, платено от ищеца съобразно уговореното в договора (платежни нареждания от 10.04.2020 г. и 02.09.2020 г. на „Банка ДСК“ АД).

Ищецът издал фактури №№ 0000021947/11.02.2020 г., 0000022084/10.03.2020 г., 0000022199/10.04.2020 г.; 0000022349/12.05.2020 г. и 0000022500/11.06.2020 г., всяка за сумата от 725,64 лв. с ДДС – месечна концесионна вноска, съответно за месеците от февруари до юни 2020 г., които не носят подпис на ответника. Ищецът издал и фактури № № 0000020528/12.04.2019 г.; 0000021159/27.08.2019 г. и 0000021702/10.12.2019 г., всяка за сумата от 725,56 лв. с ДДС, с посочено основание съответно I-ва, II-ра и III-та

вноска за 2019 г. за оператор на язовирна стена и фактура № 0000022296/14.04.2020 г. за сума в същия размер, с основание I-ва вноска за 2020 г. за оператор на язовирна стена. Тези фактури също не били подписани от ответника.

Съгласно заключението по приетата съдебно-счетоводна експертиза посочените фактури са осчетоводени при издателя – Община Стражица по счетоводна сметка 4110 /Вземания от клиенти от страната/, като в счетоводството на ищеца не е отразено плащане по тях. Проверка в счетоводството на ответника вещото лице е било в невъзможност да извърши поради неосигуряване на поискания достъп и отказ за съдействие от страна на едноличния търговец.

Съгласно представеното извлечение от решение № 110 по протокол № 10/30.06.2020 г. на Общински съвет – Стражица било взето решение от 01.07.2020 г. да се прекрати договора за концесия поради неплащане на концесионната цена и задължителните разходи за оператор на язовирна стена. Била издадена заповед № 1154/16.07.2020 г. на Кмета на Община Стражица, съгласно която правоотношението по договора за концесия се прекратявало от 01.07.2020 г. В заповедта било посочено, че към 30.06.2020 г. дължимите по договора суми са в общ размер 6 530,44 лв., включващи неплатен наем за периода от 01.02.2020 г. до 30.06.2020 г. и задължителни разходи „оператор на язовирна стена“, както и че ответникът дължи неустойка в размер на двойния размер на гаранцията – 1 700 лв. съгласно чл.6, ал.3 от договора. Дадено било указание за начина на плащане на сумите и предупреждение, че при невнасянето им в срок от 14 дни, те ще бъдат събрани по съдебен ред. Съгласно неоспореното по авторство удостоверително изявление на ответника на гърба на заповедта и показанията на свид.Димов – служител на ищеца и член на комисията по връчването, ответникът е получил копие от заповедта на 20.07.2020 г.

На 25.08.2020 г. била издадена фактура № 0000022944/25.08.2020 г. за заплащане на сумата от 1 700 лв. с ДДС с основание „неустойка по договор № 50/01.05.1999 г.“, която не била подписана от ответника. Съгласно заключението по експертизата тази фактура също била осчетоводена при ищеца по сметка 4110 /Вземания от клиенти от страната/, без да е отразено плащане.

Въз основа на приетите за установени факти, съдът намира от правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл.9, ал.1, изр. посл., вр. чл.33, ал.2 ЗКонц – за заплащане на концесионно възнаграждение; чл.154 ЗКонц, вр. чл.79, ал.1 ЗЗД – за заплащане на разходи за оператор на язовирна стена и чл.154 ЗКонц, вр. 92, ал.1 ЗЗД – за заплащане на неустойка при прекратяване на договора. Основателността им с оглед твърденията на

ищеца е предпоставена от съществуването на правоотношение по договор за концесия с твърдяното съдържание, възлагане на стопанисването, поддържането и осъществяването на техническата експлоатация на язовирната стена и на съоръженията към нея на физическо лице хидроспециалист или юридическо лице, което разполага със служител хидроспециалист и прекратяване на концесионния договор.

Представеният договор и анекс от 11.12.2001 г. към него установяват осъществяването на първата от посочените предпоставки. Към датата на сключване на договора предоставянето на концесия за ползване на обекти публична общинска собственост било регламентирано в Раздел VIII /отм./ ЗОС. Съгласно чл.68, ал.1 и 2 /отм./ ЗОС договорът за концесия се сключва за срок до 15 години, който може да бъде продължен за не повече от общо 25 години. В случая договорът е сключен през 1999 г. за 5 години, а през 2001 г. е продължен за 25 години, но считано от сключване на анекса, а не от началото на концесията, както предписва императивното правило. Поради противоречие с посоченото повелително правило, уговорката в анекса от 11.12.2001 г. е нищожна и волята на страните следва да бъде заместена от посочената норма съгласно чл.26, ал.4 ЗЗД и по аналогия от чл.229, ал.3 ЗЗД. Така договорът между страните следва да се счита сключен за срок до 01.05.2024 г., в т.ч. и за исковия период от 01.02.2020 г. до 30.06.2020 г. Няма установени обстоятелства, от които може да се направи извод, че ищецът не е изпълнил задължението си да предостави ползването на язовира. Точно обратното – сключването на анексите, извършването на разходи за ремонт и установеното от свидетеля, че ответникът е следвало да освободи процесния язовир, заедно с други ползвани от него, индицира на изпълнение на задължението за предоставяне на ползването на обекта на концесията от страна на ищеца. С оглед изложеното и съгласно чл.33, ал.2 ЗКонц, постановяващ, че концесията за услуги с обект държавна или общинска собственост винаги е възмездна, ответникът дължи заплащане на концесионно възнаграждение през исковия период. Съгласно уговореното в анекс от 12.02.2018 г., считано от 01.03.2018 г., включително и през процесния период (доколкото не се твърди последващо индексирание), годишното възнаграждение е в размер на 8 707,68 лв. с ДДС. Съобразно уговореното в чл.6, ал.1 от договора, то е дължимо всеки месец, при което размерът на месечно дължимото е 725,64 лв. с ДДС. Исковият период включва 5 месеца – от февруари до юни 2020 г., поради което ответникът дължи заплащане на 3 628,20 лв. Тъй като между страните е уговорен срок за плащане – до 10-то число на следващия месец, задължението е станало изискуемо по силата на факта изтичане на този срок, без да е необходима покана (макар и такава да е отправена със заповедта за прекратяване на договора за концесия). Ответникът не твърди, нито доказателствата установяват заплащане на посочената сума или погасяването на задължението чрез друг способ, поради което искът следва да бъде уважен в посочения размер, а в частта над тази сума до 4 438,20 лв. – да бъде отхвърлен.

Съгласно чл.138в, ал.1 ЗВод ако собственикът на язовира и съоръженията към него не отговаря на изискванията за оператор на язовирна стена (т.е. не е физическо лице хидроспециалист или юридическо лице, което разполага със служител хидроспециалист – § 1, т.95 ДР ЗВод), той задължително възлага стопанисването, поддържането и осъществяването на техническата експлоатация на язовирната стена и на съоръженията към нея на лице, което отговаря на тези изисквания. Действащата понастоящем уредба /изм. на чл.138в ЗВод с ДВ, бр. 17/2021 г./ установява правилото, че когато се възлага концесия за язовира, с концесионния договор се възлагат и тези дейности, съобразно съответното приложение на чл.20, ал.5 ЗВод. Това ново изискване действително би могло да бъде основание за изменение на договора за концесия съгласно чл.139 ЗКонц и по реда на чл.141 ЗКонц. Към момента на вземане на решение на Общинския съвет за изискване на суми за такива разходи от концесионерите и сключването на последния анекс към договора за концесия, обаче, такова нормативно правило не е било предвидено, защото изпълнението на изискването за осигуряване на дейността на оператор на язовирна стена е било изцяло задължение на собствениците (арг. и от разпоредбата на § 12 ПЗР ЗВод, касаеща случаи като разглеждания). При това ****жение е липсвало основание за решение на Общинския съвет ищецът да възложи на ответника заплащане на разходи, които само той дължи. Не би могло да се счете за основателно становището на ищеца, че сумите се дължат поради постигнатото между страните съгласие. На първо място, самият анекс препраща към решението на Общинския съвет, а на следващо – договорът за концесия е подчинен на особени правила и неговото изменение се допуска само в изрично предвидени случаи (чл.136, ал.1 ЗКонц). Тук е мястото да се обърне внимание и на това, че сумата, дължима съгласно решението на Общинския съвет, по никакъв начин не е обвързана с реално извършения разход, защото е производна (без каквато и да е обосновка) от размера на концесионното възнаграждение. Липсата на връзка между разходите на ищеца и възложеното за плащане от ответника съгласно решението на Общинския съвет е създавала предпоставки за следния резултат – ищецът е заплатил за дейността „оператор на язовирна стена“ за общо 35 язовира сумата от 25 200 лв. за една година, а за същия срок, само за един от язовирите, е начислил съгласно фактурите разход в размер 2 176,68 лв. Всичко изложено относно липсата на основание за дължимост на разходите от ответника и необоснованото определяне на техния размер предполага отхвърляне на този иск.

Съгласно § 5, ал.1 ПЗР ЗКонц сключените до влизането в сила закона концесионни договори запазват действието си и се изпълняват в съответствие с договорените в тях условия. Съгласно чл.73, ал.2 /отм./ ЗОС, вр. чл.26, ал.1 ППЗОС /отм./ договорът за концесия се прекратява в изброените в чл.26, ал.1, т.1-6 ППЗОС /отм./ хипотези или при други предвидени в закона или договорени от страните

основания (чл.26, ал.1, т.7 ППЗОС). В случая страните са уговорили като основание за прекратяване на договора без предизвестие неплащането на концесионно възнаграждение в срок от два месеца, а неизпълнение на това задължение е установено за периода от месец февруари до месец юни 2020 г. По тази причина и съгласно уговореното между страните, ищецът има право едностранно да прекрати договора. Той е упражнил това право със заповед № 1154/16.07.2020 г. на Кмета на Община Стражица. Съгласно чл.6, ал.3 от договора, поради неизпълнението, обусловило прекратяването на договора, ответникът дължи заплащане на неустойка в размер на двойния размер на гаранцията. Съгласно чл.4 от договора заплатената гаранция е в размер на две месечни вноски. В договора е уговорено заплащане на концесионно възнаграждение от 25 510 000 лв. /неденоминирани/ за срок от 5 години, или 5 102 лв. годишно и 425,17 лв. месечно. Така платената гаранция била в размер 850,34 лв., поради което размерът на уговорената в чл.6, ал.3 от договора неустойка е 1 700,68 лв. Размерът на претенцията е по-нисък – 1 700 лв., поради което искът следва да бъде уважен изцяло.

По присъждане на направените разноски:

На основание чл.78, ал.6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на Районен съд – Горна Оряховица държавна такса за разглеждане на уважените искове в размер общо 213,19 лв., както и 5 лв. в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

Съгласно чл.78, ал.1 ГПК ищецът има право да му се присъдят разноски съразмерно на уважената част от исковете. От негова страна са представени доказателства да са сторени разноски от общо 1 150 лв. (250 лв. за депозит за възнаграждение на вещо лице и 900 лв. – заплатен по банков път адвокатски хонорар), от която сума пропорционално му се следва за заплащане от ответника 744,48 лв. Съгласно чл.78, ал.3 ГПК ответникът има право на разноски върху отхвърлената част от исковете, но липсват и искане за присъждането на такива, и доказателства да са сторени, поради което не му се следват.

На основание чл.258, ал.1 ГПК решението подлежи на обжалване.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Й. М. Й., ЕГН *****, действащ като ЕДНОЛИЧЕН ТЪРГОВЕЦ „А**** – Й.Й.“, ЕИК 1*****, с адрес гр. Г*****, да заплати на ОБЩИНА СТРАЖИЦА, с адрес гр.Стражица, ул.“****”, представлявана от

Кмета Р. С. П. сумата от **3 628,20 лв. /три хиляди шестстотин двадесет и осем лева и двадесет стотинки/**, представляваща неизплатено концесионно възнаграждение за периода от 01.02.2020 г. до 30.06.2020 г. по договор от 01.05.1999 г. и анекси към него за отдаване на ползването на язовир – публична общинска собственост, находящ се в с.Кесарево, местността „Под мешето“, представляващ поземлен имот с идентификатор 36782.84.272 по кадастралната карта и кадастралните регистри на селото, ведно със **законната лихва** върху сумата от 29.09.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск в частта за сумата над присъдените 3 628,20 лв. /три хиляди шестстотин двадесет и осем лева и двадесет стотинки/ до претендираните 4 438,20 лв. /четири хиляди четиристотин тридесет и осем лева и двадесет стотинки/, или за сумата от **810 лв. /осемстотин и десет лева/**.

ОТХВЪРЛЯ иска на ОБЩИНА СТРАЖИЦА, с адрес гр.Стражица, ул.“*****”, представлявана от Кмета Р. С. П. срещу Й. М. Й., ЕГН *****, действащ като ЕДНОЛИЧЕН ТЪРГОВЕЦ „А**** – Й.Й.“, ЕИК 1*****, с адрес гр. Г***** за заплащане на сумата от **2 092,24 лв. (две хиляди деветдесет и два лева и двадесет и четири стотинки)**, представляваща задължителни разходи „оператор на язовирна стена“ за 2019 г. и за 2020 г. – първа вноски.

ОСЪЖДА Й. М. Й., ЕГН *****, действащ като ЕДНОЛИЧЕН ТЪРГОВЕЦ „А**** – Й.Й.“, ЕИК 1*****, с адрес гр. Г***** да заплати на ОБЩИНА СТРАЖИЦА, с адрес гр.Стражица, ул.“*****”, представлявана от Кмета Р. С. П. сумата от **1 700 лв. /хиляда и седемстотин лева/**, представляваща неустойка за прекратяване на договор за концесия от 01.05.1999 г., ведно със **законната лихва** върху сумата от 29.09.2020 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Й. М. Й., ЕГН *****, действащ като ЕДНОЛИЧЕН ТЪРГОВЕЦ „А**** – Й.Й.“, ЕИК 1*****, с адрес гр. Г***** да заплати по сметка на Районен съд – Горна Оряховица държавна такса за разглеждане на исковете за заплащане на концесионно възнаграждение и неустойка в общ размер **213,19 лв. /двеста и тринадесет лева и деветнадесет стотинки/**, както и **5,00 лв. /пет лева/**, в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

ОСЪЖДА Й. М. Й., ЕГН *****, действащ като ЕДНОЛИЧЕН ТЪРГОВЕЦ „А**** – Й.Й.“, ЕИК 1*****, с адрес гр. Г***** да заплати на ОБЩИНА СТРАЖИЦА, с адрес гр.Стражица, ул.“*****”, представлявана от Кмета Р. С. П. сумата от **744,48 лв. /седемстотин четиридесет и четири лева и четиридесет и осем стотинки/**, представляваща направени разноски за възнаграждение на вещо лице и адвокатско възнаграждение съразмерно на уважената част от исковете.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд – Велико Търново в двуседмичен срок от връчване на преписи на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Горна Оряховица: _____